

Fővárosi Ítéltábla

2. Kf. 27. 676/2008/9.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Magyar Telekom Nyrt. (Budapest) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, Hivatkozási szám: Vj-127/2007.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi október hó 21. napján kelt 2.K.30.474/2008/7. számú - kijavított - ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (azaz negyvenezer) forint együttes - további - elsőfokú és másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - további 3.300 (azaz háromezer-háromszáz) forint kereseti illetéket és 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A másodfokú bíróság által a rendelkezésre álló iratok alapján kiegészített, pontosított tényállás szerint a felperes a legnagyobb magyar távközlési vállalat, amely a távközlési piac

minden szegmensében jelen van. A helyi, belföldi távolsági és nemzetközi vezetékes távbeszélő szolgáltatások nyújtásán kívül a Mobil Szolgáltatások Üzletágon (amelynek jogelődje a T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. volt) keresztül Magyarország piacvezető mobiltávközlési szolgáltatója, a T-Online Internet szolgáltatási Üzletágon keresztül pedig az internet-szolgáltatási piac meghatározó szereplője. Ezen kívül a Magyar Telekom csoporthoz tartozó további vállalkozások béreltvonali, adatátviteli, kábeltelevíziós és vagyonbiztonsági szolgáltatásokat nyújtanak, valamint a csoport foglalkozik távközlési berendezések értékesítésével és bérbeadásával is.

Az ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line), vagyis aszimmetrikus digitális előfizetői vonal olyan kommunikációs technológia, ami a hagyományos modemeknél gyorsabb digitális adatátvitelt tesz lehetővé a csavart rézérpárú telefonkábelben. Az ADSL jellemzője a DSL megoldásokon belül, hogy a letöltési és a feltöltési sáv szélesség aránya nem egyenlő - tehát a vonal aszimmetrikus -, amely az otthoni felhasználóknak kedvezve a letöltés sebességét helyezi előtérbe a feltöltéssel szemben.

A felperes 2007 januárjától márciusig olyan televízió reklámokat tett közzé, amelyek az ún. T-DSL Favorit elnevezésű, ADSL technológiájú szélessávú internetszolgáltatási díjcsomagját népszerűsítették. A 30 másodperc hosszúságú reklámfilm végén az "ADSL+Favorit" és alatta a "4999 Ft", majd a "T-DSL Favorit" illetve alatta a "4999 Ft" felirat volt olvasható, és mintegy 2,5 másodperces időtartamban "Az ajánlat 2007. március 15-ig érvényes, 1 éves szerződés megkötése esetén. A harmadik hónaptól a csomag havidíja 8990 Ft." felirat is megjelent (két sorban). Ez utóbbi szöveg karaktereinek mérete az előbb írt fő reklámüzenet betűinek méretéhez képest mintegy 23,5%, számainak méretéhez képest csaknem 15,5% volt. Mindeközben a narrátor ismertetésében "... az első két hónapban már 4999 forintos havidíjért" szöveg hangzott el.

Az alperes a felperes ADSL csomagjait népszerűsítő reklámtevékenységének jogszerűségét vizsgálta a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) III. fejezete alapján. Eljárása eredményeként a 2007. évi december hó 18. napján kelt Vj-127/2007/29. számú határozatában megállapította, hogy a felperes a Tpv. 8. §-ának (2) bekezdés a) pontjába ütköző, a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor - internetes honlapján 2007. áprilisától arról tájékoztatta a fogyasztókat, hogy a TDSL Profi Grátis, a T-DSL 4000 és a T-DSL Profi

Grátis Partner díjsomagokkal akár 4 Mbit/s, a T-DSL Profi Ritmus és a T-DSL 8000 díjsomagokkal akár 8 Mbit/s maximális letöltési sebesség érhető el (1/ pont),

- szórólapján a 2007. évben arról tájékoztatta a fogyasztókat, hogy a T-DSL Profi Grátis díjsomaggal a 4 Mbit/s, a T-DSL Profi Ritmus díjsomaggal 8 Mbit/s letöltési sebesség érhető el (2/ pont),

-nem, illetőleg nem megfelelő módon adott tájékoztatást

- internetes honlapján a 2006. szeptember-októberi, a 2007. januármárciusi és a 2007. április-májusi időszakban,

- a 2006. november-decemberében alkalmazott sajtóhirdetéseiben,

- a 2006. november-decemberi és a - helyesen - 2007. január-márciusi időszakban alkalmazott televíziós reklámjaiban

arról, hogy a reklámozott áron történő szerződéskötés feltétele a szerződés határozott időre (1 vagy 2 évre) történő megkötése (3/ pont).

Ezért a felperest 75.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte.

Határozatának indokolásában a 3/ pont szerinti jogsértéssel (a 2007. január-márciusi, T-DSL szolgáltatásról szóló televíziós reklámmal) összefüggésben megállapította, hogy az nem kellően észlelhető módon tartalmazta a határozott időre szóló szerződés megkötésére vonatkozó kitétel. E reklámfilm alapján a fogyasztók nem ismerhették meg a termék reklámban közölt tulajdonságának megítéléséhez szükségszerűen kapcsolódó azt a lényeges körülményt, amely a fogyasztók megalapozott döntésének kialakításában szerepet játszhatott volna.

Az alperes a határozata 48. pontjában rögzítette a bírságkiszabás körében mérlegelt tényezőket. A felperes terhére értékelte a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatti marasztaló versenyfelügyeleti határozatokat (Vj-145/2002., Vj-130/2004., Vj-32/2005., Vj-133/2005., Vj-48/2006., Vj-68/2006., Vj-114/2006., Vj119/2006., Vj-39/2007.). Enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy a felperes a televíziós reklámok tartalmát módosította, a fogyasztók végső döntését megelőzően ismertté vált a hűség szerződés megkötésének követelménye, és az internetes tájékoztatásnál a fogyasztóknak lehetőségük volt további információkat beszerezni a termékekről.

A felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatásával a jogsértés hiányának megállapítását és a bírság törlését, másodlagosan a bírság mérséklését kérte. Állította, hogy a 2007. január-márciusi időszakban sugárzott televíziós reklámokban a szerződés időtartamára vonatkozó közlés a fogyasztók számára észlelhető volt. Vitatta, hogy a Vj-130/2004. számú alperesi határozatban jogelődje terhére megállapított jogsértés súlyosító körülményként a bírságkiszabás körében értékelhető lenne.

Az alperes ellenkérelmében - a határozatában foglaltak fenntartásával - a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (2) bekezdés q) pontja és a Tpvt. 83.§-ának (4) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a 2006. januármárciusi (ténylegesen 2007. január-márciusi) televíziós reklámra vonatkozó jogsértés megállapítását mellőzte, a felperessel szemben kiszabott bírságot 65.265.000 forintra mérsékelte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolásában a Pp. 206.§-ára utalással megállapította, hogy a 2007. január-márciusi reklámfilm végén az alperes által kifogásolt felirat megfelelő módon észlelhető. Ezért az alperes a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 2.§-ának (3) bekezdését és a Pp. 339/B.§-át megsértette. A bírságkiszabás körében megállapította továbbá, hogy a korábbi: versenyfelügyeleti eljárásban a jogelőd gazdasági társasággal szemben megállapított jogsértés a jogutód -terhére kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában nem értékelhető. Erre nem ad alapot az a körülmény, hogy a megszűnt TMobile Magyarország Távközlési Rt. és a felperes viszonylatában társasági jogi kapcsolat mutatható ki, és a megszűnt jogelőddel szemben az alperes korábban hozott a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása tárgyában marasztaló határozatot. Kiemelte, hogy a Vj-130/2004. számú döntés a mobiltelefon-szolgáltatások piacára vonatkozott, a perbeli ügy pedig az internet-szolgáltatásra, és a két piac egymástól elhatárolható. Az alperes ezért ebben a körben is megsértette a Ket. 2.§-ának (3) bekezdését és a Pp. 339/B.§-át. E két okra figyelemmel az elsőfokú bíróság a bírság mérséklését, és az eredeti összeg 7/8-ad részében történő megállapítását látta szükségesnek.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását kérte. Részletesen kifejtette álláspontját arról, hogy a televíziós reklámfilm apróbetűs feliratozását miért tekintette (és tekinti) jogsértőnek, továbbá eseti döntésekre hivatkozással fenntartotta azon álláspontját, hogy a korábban (is) azonos vállalkozás-csoporthoz tartozó T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. és Magyar Telekom Nyrt. egyesülése folytán a T-Mobile mint jogelőd terhére megállapított versenyjogsértés (Vj-130/2004.) a bírság körében a felperes terhére figyelembe vehető volt.

A felperes fellebbezéssel nem élt; az alperesi fellebbezés 2008. évi december hó 5. napján történt kézbesítését követően 2008. évi december hó 15. napján előterjesztett csatlakozó fellebbezésében azonban a terhére rótt jogsértések tekintetében - a kereseti kérelmében kifejtetteket fenntartva - az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a jogsértés hiányának teljeskörű megállapítását és a bírság mellőzését, míg ellenkérelmében a kereseti kérelmének helyt adó elsőfokú ítéleti rendelkezésnek a helybenhagyását kérte. A Fővárosi Ítéltábla fellebbezés hiányában jogerős 6-I. sorszámú végzésével a felperesnek a jogsértés hiányára alapított és a bírság mellőzésére irányuló csatlakozó fellebbezését hivatalból elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 340. §-ának (5) és (6) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerinti terjedelemben, az előterjesztett fellebbezés és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ában foglaltaknak megfelelően a rendelkezésre álló peradatok alapján a tényállást döntő, meghatározó részében helyesen rögzítette, ez a tényállás a fent írt kiegészítésekkel, pontosításokkal megalapozott, és így a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A megalapozottan megállapított tényállásból azonban az elsőfokú bíróság részben helytelen jogi következtetést vont le, amikor az alperes határozatát a 2007. januármárciusi televíziós reklámok tekintetében megállapított jogsértés vonatkozásában - . helyesen - hatályon kívül helyezte, a bírságot kiszabó részében pedig megváltoztatta, és annak összegét mérsékelte.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal az elsőfokú ítéleti okfejtéssel, amely szerint a 2007. január-márciusi televíziós reklámokban a szerződéskötés feltételeiről közölt tájékoztatás megfelelő módon észlelhető volt, ezért e vonatkozásban jogsértés nem állapítható meg.

Az észlelés valamely érzékszervre ható dolognak a tudatban való visszatükröződése: Valamely reklámközlés megfelelő észleléséhez ezért - a tudatban való visszatükröződés érdekében - megfelelő erősségű látvány, hang- vagy egyéb hatás keltette inger szükséges. Amennyiben ez az inger - az észlelés időtartama vagy más ok következtében - a tudatban való visszatükröződéshez nem elégséges, akkor az adott reklámközlés a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdés c) pontja szerint jogsértő lehet. A jelen ügyben a felperes a kifogásolt televíziós reklámjában a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekre (a kedvezményes áron történő szerződéskötés feltételeire) vonatkozóan egy 19 szóból álló reklámközlést tett, amelynek mérete a fő reklámüzenet méretének kevesebb mint egynegyede volt, és annak értő elolvasásához a fogyasztóknak csak mintegy 2,5 másodperces időtartam állt a rendelkezésére, miközben auditív információkat is fel kellett dolgozniuk. Ilyen körülmények között - a vitatott reklámfilm többszöri megtekintése után - a Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a fogyasztóknak a kifogásolt reklámüzenet megfelelő észlelésére - annak mérete, a közlés időtartama, valamint a más érzékszervre ható további információ folytán - nem volt lehetőségük. Így a felperesi reklámközlés e körben is a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdés c) pontjába ütközően jogsértő volt.

A bíróságkiszabás körében nem fogadható el az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, amely szerint a korábbi versenyfelügyeleti eljárásban a felperesi jogelőddel szemben megállapított jogsértés a jogutód terhére - mint súlyosító körülmény - nem értékelhető.

Amint arra a Legfelsőbb Bíróság a BH 2009/5/167. szám alatt közzétett eseti döntésében is rámutatott, a Tpvt. a jogutódlásról az 53.§-ában rendelkezik. A Tpvt. 53.§-ának (2) bekezdése a hivatalból. indult eljárásban is lehetővé teszi az ügyfél jogutódjának bevonását az eljárásba, ebből következően nem lehet kizárni a jogutóddal szemben a jogelőd versenyjogsértő magatartása miatti eljárás lefolytatását sem. A Tpvt. tehát nem zárja ki a jogutódlást szabályozó speciális jogszabály megfelelő alkalmazását. A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény 55.§-ának (1) bekezdése nemcsak a polgári jog szabályai szerinti kötelezettségekre vonatkozik, hanem magában foglalja a jogelőd által elkövetett jogsértés miatt viselendő felelősséget, az amiatt kiszabott jogkövetkezményt is. A jogutód felel a

jogelődje által elkövetett magatartás miatt a jogutód ellen indult hatósági eljárás során megállapított jogsértésért, viselnie kell a kiszabott szankciót, a jogkövetkezményt, ahogy az esetleges kártérítési igényekért is felelősséggel tartozik akkor is, ha a károkozó magatartásról nem volt tudomása (Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39.262/2006/10-II. szám).

A fenti megállapítások - a jelenleg hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 70.§-ának (1) bekezdése alapján - a perbeli esetben is irányadók: A felperes ugyanis átalakulással vált az alperes által figyelembe vett gazdasági társaság jogutódjává, és mint ilyen, annak általános jogutódja, illetik a jogelőd társaság jogai és terhelik a jogelőd kötelezettségei. A felperes pedig az átalakulás során a jogelőd mobil üzletágát vette át.

A Fővárosi Ítéltábla a BH 2004/7/302. szám alatt közzétett eseti döntésében pedig kifejtette, hogy ha valamely versenyjogi jogsértést úgy követnek el a gazdasági élet szereplői folyamatosan, hogy a következmények alóli kibújás érdekében új- és új "formát" öltenek; ez a kiszabható bírság tekintetében akkor is súlyosbító körülmény, ha hatósági elmarasztalásra nem, vagy kisebb súlyú szankció alkalmazásával kerül sor (Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.146/2003/6. szám).

Erre tekintettel tehát a bírság mérséklésére indok nem volt.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezéseit a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A sikerrel fellebbező, ezáltal pernyertes alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján, míg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43.§-ának (3) bekezdése szerinti mértékű kereseti, valamint az Itv. 39.§-ának (3) bekezdés c) pontja és 46.§-ának (1) bekezdése szerinti mértékű - az Itv. 62.§-ának (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt - fellebbezési illeték viselésére a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a pervesztes felperes.

Budapest, 2009. évi május hó 27. napján